

РИШЊАНИН АЦИЈА

Подиге се Ришњанин Ација
Силан турчин силан мегданџија
На сави је воду пребродио
Митровици шеру доходио
У турчина митровског диздара
Проси цуру а слато удара
Док је Хајку булу испросио
Велико је благо потрошио
А нека је браћо моја мила
Њепша ј Хајка но бијела вила
Очи су јој живље од пламена
Стопиле би срце од камена
Црна коса кано магла густа
Ситни зуби а медена уста
Шарен јелек од злата и свиле
Стеже дојке од бијеле виле
Кад је турчин свадбу орочио
Дебелог је ата окрочио
Сва устаде Митровица клета
Да испрати диздаарева зета
кад је био про равна Гласинца
Ту пристиже Лимуна трговца
Ђера Лимо стотину волова
И хиљаду бијелих овнова
На Лимуну оружје од злата
Саливено у мљетка богата
Није шала коно сунце блиста
Ацији се допаде заиста
Па овако поче говорити
Ој Лимуне од мора трговче
Додај мени то оружје твоје
Да припашем на одјело моје
Да видимо оћел пристанути
Тад Лимуна црни ђаво смути
За невјеру велику незнаде
Но турчину оружје додаде
Кад ација оружје припаса
Бесног ата канџијом опаса
Отиште га гласинцем и гором
Ђера ата својим бесним зором
Зањим јадан Лимо пристајаше
И Ацију Богом братимљаше
О турчине данашњег ти дана
И турскога поста рамазана
Немој мени образ покосити

Ни оружје моје односити
Ево ћу ти божју вјеру дати
Боље ћу ти у мљетке сковати
Ал Аџија пушку окреташе
И овако њему говораше
Море влаше иди код волова
Не троши ми праха ни олова
Када Лимо виђе шта се створи
Он овако поче да говори
О турчине Ришњанин Аџија
Ја нијесам ко ти кавгаџија
Скупо ћеш ми за ово платити
Жалос ћу ти за бруку вратити
Ти си цуру испросио младу
У бијелој Митровици граду
Змај да јеси опа да небом шећеш
И облаке мутне прелијећеш
Нећеш хајку булу доводити
Ни у рисну граду пољубити
За живота и за здравља мога
Нећеш турко Бога ми једнога
Ал Аџија оде путовати
А Лимун се воловима врати
И тужан се низ приморје вину
Те предаде своју трговину
Па га ето до града Котора
Ће погоди четири мајстора
Оружје му дивно саковаше
И чистијем златом оковаше
Окитише драгијем камењем
Осначише Христовим знамењем
Лимун купи од хајдука чету
Да наплати од турака штету
Оде право у кршна корита
Ће им Бајо Пивљанин дохита
С браћом својом пивским дивовима
А ко неби помогао Лима
Кад се чете саставише двије
Отидоше гласи до Аџије
Силан бјеше али се препаде
Па овако говорити стаде
Авај мени до Бога милога
Шта ћу сада од живота свога
Да сватове водим преко Саве
Неби јадан износио главе
На путу су горе и потоци
А у њима љути крволоци
Нетреба ми вишега белаја
Но да сретнем Пивљанина Баја
И његова побратима Лима

Тешко томе ко дугује њима
Да оставим испрошено злато
Сви ће ми се наругати зато
Изласка ми међу људе није
Шта учињех да ме Бог убије
Црна мајко што си ме родила
Зла судбино куд си ме водила
Тако збори а мисо га дави
У сну бунца као и на јави
Како заспе Лимуна помиње
И његово оружје проклиње
Авдес клања нећел му помоћи
А несмије за ђевојку поћи
Та работа небијаше лака
Док ево ти једнога улака
Од лијепе шехер Митровице
Донесе му књигу и корице
Од турчина митровског диздара
Овако му књига проговара
О Аџија зете поносити
Кад неислиш ливаду косити
Не брани је нек је пасу брави
Да се цвијет несуши у трави
Знаш лијепо како погодисмо
Мјесец дана свадбу одгодисмо
Преко тога три мјесеца прође
Нит се гласи нити мени дође
А тако ми поста рамазана
Чекаћу те још петнаест дана
Недођеш ли на ову биљегу
Даћу цуру Личком Мустај бегу
Нека сребро са свилом другује
Нек се свијет стобом подругује
Кад прочита шта му диздар пише
Велики га јади саломише
Два му ока ка муња плануше
Па подвикну слуге и чауше
Дајте гласа на четири стране
Купите ми свате одабране
Гласовите турске породице
Од никшића и од Подгорице
По приморју мојој беговини
По Мостару и по херцеговини
Кад је ситне књиге растурио
И топове бојне истурио
Стаде тутањ бијесниг атова
Окупи се ињаду сватова
Одјевени браћо није шала
Са златом се срма измјешала
Никака им небијаше мана

Да у Стамбол иду код султана
Но Аџија у сватове неће
Свога хата под ђевојку меће
За ђевера брата Дурмиш бега
Па лијепо сјетоваше њега
Како ли ће кудије одити
И кићене свате проводити
Да је коме погледати сада
Кад се крену сила и парада
Оде тутањ коњскијех копита
Преко поља у кршна корита
Ту им Лимо ударио није
Пошто нема цуре ни Аџије
Онда свати коње ободоше
Митровици шехеру одоше
Хајка була изађе са мајком
И диздаром њенијем бабајком
Но кад цура крену из каваза
Својој мајци чудан санак каза
Виђех на сан сиве соколове
Ђе падоше у моје сватове
Сваком чалму сглаве докопаше
Мени оба ока ископаше
Винуше се у облаке густе
Изнад куле Аџијине пусте
А около гавран облијеће
Мајко моја добра бити неће
А мајка је милује и кара
Хајку ћерку сјетно расговара
Мудра си ми немој лудовати
Сан је лажа мораш вјеровати
Но полази ћери моја мила
Бог је стобом и његова сила
Преко гора сретноћете проћи
Сретном дому и у срећи доћи
Обадвије прољеваху сузе
Док је Дурмиш у ђеверство узе
Затутњаше бубњи и хатови
Кренуше се кићени сватови
Путоваше два бијела дана
Док дођоше до гласинца равна
Другог дана пређоше даљине
До Јабуре више бијељине
Трећег дана прегазише Борје
Ноћ ноћише на равно загорје
Па отале у сватовском реду
Док стигоше под камену греду
Тад нареди беже Дурмиш беже
Да се тутањ и галама слеже
Још овако говораше њима

Полежите добро по коњима
Да нас неби гуја шаровита
Опазила кроз кршна корита
Тад барјаке у њедра савише
И сватовски шенлук оставише
Све се стиша ка жалосно гробље
Свати иду ка везано робље
То све Бајо и слуша и гледа
Са Лимуном из тврдијех греда
Лимуну је Бајо говорио
О Лимуне побратиме мио
Од како је ђаво поцрнио
Није хајдук сватове разбио
Па и ови нека прођу мирно
Побратиме ја их неби дирно
Нек се они својим путем крећу
Да ђевојци не кобимо срећу
Још ће бити јуначкијех дана
Па Ацију зови на мегдана
Слуша Лимо свога побратима
Не удари по мирним сватима
Кад сватови корита прођоше
И на поље широко дођоше
Сакуцаше ситни таламбаси
А пјесма се силовита гласи
Још пијани почеше викати
Харамбаше хајдучке чикати
Кад отпоче међ сватима граја
То разљути Лимуна и Баја
Па синуше кано горски вуци
А за њима остали хајдуци
Ко ће грдне јаде да опише
Кад у турке јуриш учинише
Пушке грме ђемерлије свече
Нож сијева рањеници јече
Дим се црни у небеса вије
Крв се људска потоцима лије
Људи вичу добри коњи вриште
Страва покри људско разбојиште
Турци гину у великом броју
Дурмиш бего брани снаху своју
Недаде је без велике муке
Док му Лимо не одсјече руке
Тад остале разагнаше турке
Ту велики шићар задобише
Још хајкуну булу заробише
Кад оваке учињеше јаде
Глас Ацији у Рисан допаде
Он се баци у седло Малину
Оћера га право у планину

У планину у главу кобиљу
Ће ајдука бјеше у обиљу
Они сједе и шићар дијеле
А невјеста у руке бијеле
Држи боцу од четири оке
Вином служи Лимуна и момке
Кад то виђе Ришњанин Аџија
Узе пушку црни нишанџија
Гађа Лима сред чела бијела
Бог и срећа њему донијела
Не погоди ајдучкога дива
Но ђевојку посред срца жива
Паде мртва Лимуну у крило
А с Аџијом шта је даље било
Он побјеже рањен низ планину
На својему ватрену малину.